

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.05.2019, sp. zn. 5 Tdo 115/2019, ECLI:CZ:NS:2019:5.TDO.115.2019.1

Číslo: 24/2020

Právní věta:

Pořádková pokuta podle § 53 odst. 1 o. s. ř. není sankcí trestněprávní povahy a její uložení dlužníkovi (resp. osobě za něj jednající) v insolvenčním řízení z důvodu, že nevyhověl výzvě insolvenčního správce ani insolvenčního soudu a nepředložil požadované dokumenty, nezakládá překážku věci rozhodnuté s účinkem ne bis in idem, která by vylučovala trestní postih dlužníka za přečin porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zákoníku, spočívající v tomtéž odmítnutí součinnosti s insolvenčním správcem.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.05.2019

Spisová značka: 5 Tdo 115/2019

Číslo rozhodnutí: 24

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Pořádková pokuta, Porušení povinnosti v insolvenčním řízení, Překážka věci rozhodnuté

Předpisy: § 11 odst. 1 písm. m) tr. ř.
§ 225 tr. zákoníku

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jako zjevně neopodstatněné dovolání obviněné M. L. podané proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 10. 2018, sp. zn. 7 To 286/2018, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Jihlavě pod sp. zn. 5 T 130/2016.

I. Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Okresního soudu v Jihlavě ze dne 5. 6. 2018, sp. zn. 5 T 130/2016, byla obviněná M. L. uznána vinnou přečinem porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zákoníku a odsouzena podle téhož ustanovení k trestu odnětí svobody v trvání 1 roku, jehož výkon jí byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 2 roků. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. soud odkázal poškozeného M. Ch., správce konkursní podstaty úpadce - obchodní společnosti I., s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 11. 10. 2018, sp. zn. 7 To 286/2018, z podnětu odvolání obviněné podle § 258 odst. 1 písm. b) tr. ř. zrušil uvedený rozsudek Okresního soudu v Jihlavě v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, že obviněnou M. L. uznal vinnou přečinem porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zákoníku, jehož se dopustila (zjednodušeně uvedeno) tím, že ačkoli byla jako statutární ředitelka obchodní společnosti I. v rámci konkursního řízení vedeného Krajským soudem v Brně pod sp. zn. 39 (10) K 18/2002 vůči jmenované obchodní společnosti, na jejíž majetek byl usnesením téhož soudu ze dne 4. 9. 2006, č. j. 39 (10) K 18/2002-1522, prohlášen konkurs, opakovaně poučena správcem konkursní podstaty M. Ch., že je povinna mu poskytnout součinnost, konkrétně nejméně dne 9. 4. 2015 byla vyzvána k podání vysvětlení a doložení listinných dokumentů týkajících se akcií obchodní společnosti I., ve dnech 29. 4. a 3. 11. 2015 byla vyzvána k předložení aktuálního seznamu všech akcionářů obchodní společnosti I., tyto výzvy prokazatelně převzala, tak v období nejméně od 21. 4. do 14. 7. 2015 v J. nedbala uvedených výzev, nepředložila správci konkursní podstaty požadovaný seznam akcionářů ani přes následné výzvy Krajského soudu v Brně, přičemž tento seznam akcionářů obchodní společnosti I. obsahuje informace důležité pro další průběh konkursního řízení. Za tuto trestnou činnost byla obviněná podle § 225 tr. zákoníku odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání 1 roku s podmíněným odkladem jeho výkonu podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku na zkušební dobu v trvání 2 roků. Stejně jako okresní soud odkázal i krajský soud poškozeného M. Ch., správce konkursní podstaty úpadce – obchodní společnosti I., podle § 229 odst. 1 tr. ř. s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

II. Dovolání obviněné, vyjádření k němu a replika obviněné

3. Obviněná M. L. podala proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Brně prostřednictvím svého obhájce dovolání z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Považovala jej za naplněný tím, že napadený rozsudek spočívá na jiném nesprávném hmotněprávním posouzení a v řízení došlo k porušení jejího práva na spravedlivý proces spočívajícího v tzv. extrémním rozporu mezi skutkovými zjištěními soudů a provedenými důkazy.

4. Vadu jiného nesprávného hmotněprávního posouzení spatřovala obviněná v pochybnostech o tom, zda byla z hlediska právních předpisů upravujících konkursní řízení povinna předložit aktuální seznam všech akcionářů obchodní společnosti I., resp. zda byl takový požadavek na ni kladený ze strany správce konkursní podstaty a soudu zákonný. V případě, kdyby měla tuto zákonnou povinnost, zpochybnila, že by nepředložení seznamu akcionářů bylo způsobilé ohrozit účel konkursního řízení, což je jedním z obligatorních znaků skutkové podstaty přečinu podle § 225 tr. zákoníku. Podle názoru obviněné je pro vyřešení jí uplatněných námitek zásadní ujasnit si, zda akcie obchodní společnosti I. náležely do konkursní podstaty, neboť ve smyslu § 9e a § 9d zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném do 31. 12. 2007 (dále jen ve zkratce „ZKV“), byla povinna poskytnout součinnost pouze ve vztahu k majetku, který patřil do konkursní podstaty. Tytéž výhrady obviněná uplatnila i před soudy nižších stupňů, jimž vytkla, že se s nimi náležitě nevypořádaly a dané otázky zůstaly neobjasněny. Okresní soud se pouze v bodě 12. svého rozsudku ztotožnil s důvody, o něž správce konkursní podstaty opřel svůj požadavek na předložení seznamu všech akcionářů obchodní společnosti I., a krajský soud argumentoval rozhodnutími konkursních soudů, jimiž byla obviněná pravomocně uložena pořádková pokuta za neuposlechnutí výzev k předložení seznamu akcionářů. Soudy obou stupňů se tedy nezabývaly zákonností požadavku na vydání dotčeného seznamu, ačkoli tak měly učinit v rámci řešení předběžné otázky ve smyslu § 9 odst. 1 tr. ř. Ke svému tvrzení obviněná odkázala na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. [5 Tdo 1183/2013](#), a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. [5 Tdo 1412/2009](#), uveřejněné pod č. T 1267. v sešitě 64 Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha, 2010.

5. Obviněná uplatnila námitku tzv. extrémního rozporu ve vztahu ke svědecké výpovědi správce

konkursní podstaty M. Ch. (dále též jen „správce“), kterou označila za stěžejní, resp. jediný důkaz, na němž soudy založily závěr o její vině přečinem porušení povinnosti v insolvenčním řízení. Výpověď tohoto svědka přitom podle obviněné vykazovala několik rozporů. Jednak správce konkursní podstaty naznačil, že akcie nenáleží do konkursní podstaty obchodní společnosti I., když uvedl, že v případě jejich vydání je předá správci obchodní společnosti I. I., který přihlásil do konkursního řízení vedeného ohledně majetku obchodní společnosti I. peněžitou pohledávku na vydání náhrady za akcie obchodní společnosti I. (pokud by akcie patřily obchodní společnosti I., museli by z tohoto majetku být poměrně uspokojeni všichni věřitelé úpadce, a nikoli pouze jeden z nich). Dále zmíněný svědek u hlavního líčení tvrdil, že z celkového počtu 120 615 kusů akcií zná označení celkem 30 018 kusů akcií obchodní společnosti I., s nimiž obviněná hlasovala na valných hromadách v roce 2014 a které v roce 1998 vyvedli bratři I. a R. L. z majetku obchodní společnosti I. Přesto však správce konkursní podstaty požadoval seznam všech akcionářů, a nikoli pouze seznam akcionářů vlastnících oněch 30 018 kusů akcií, jejichž identifikaci navíc znal, ale ve výzvách je blíže nekonkretizoval. Další rozpor spatřovala obviněná v tom, že ani sám svědek M. Ch. neměl jasno v otázce akcií obchodní společnosti I., neboť jednou tvrdil, že patří do konkursní podstaty úpadce – obchodní společnosti I., a podruhé zase, že jsou předmětem přihlášené pohledávky věřitele – obchodní společnosti I. I., jemuž je hodlal vydat.

6. Obviněná se ohradila i proti tomu, jakým způsobem se odvolací soud vypořádal s její námitkou porušení zásady ne bis in idem. Ačkoli jí byla za nepředložení seznamu akcionářů obchodní společnosti I. uložena konkursním soudem pořádková pokuta, podle odvolacího soudu se týkala vystupování obviněné vůči konkursnímu soudu, jehož výzvy neuposlechla, a nikoli vůči správci konkursní podstaty, jehož výkon funkce měla mařit. Takový přístup krajského soudu považovala obviněná za formalistický a upozornila na změny v popisu skutku ve výroku o vině provedené tímto soudem spočívající ve vypuštění výzev konkursního soudu ze stíhaného jednání. Podle obviněné je podstatné, že pořádková pokuta byla uložena za totožné jednání, z něhož byla následně vyvozena její trestní odpovědnost, a to za nepředložení seznamu všech akcionářů, který měl přispět k naplnění účelu konkursního řízení. Výzvám konkursního soudu i správce bylo společné, že směřovaly k identifikaci majitelů akcií, o nichž se správce konkursní podstaty domníval, že tvoří součást majetku úpadce – obchodní společnosti I. Nadto konkursní soud vyzval obviněnou k vydání seznamu akcionářů na návrh správce konkursní podstaty M. Ch. Na podkladě uvedených skutečností obviněná nespatořovala rozdíl mezi následkem nepředložení seznamu akcionářů k výzvě konkursního soudu anebo k výzvě M. Ch. Totožnost v následku přitom postačuje k zachování totožnosti skutku, jež je relevantní z hlediska zkoumání porušení zásady „ne bis in idem“. Přitom obviněná poukázala na usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 4. 1. 2017, sp. zn. [15 Tdo 832/2016](#), uveřejněné pod č. 15/2017 Sb. rozh. tr., v němž Nejvyšší soud formuloval okolnosti, které je nutné zkoumat při posuzování otázky, jestli v konkrétním případě došlo k porušení zásady ne bis in idem. Podle názoru obviněné jsou jimi tzv. Engel kritéria a úzká věcná a časová souvislost řízení. Obviněná poté, co tato kritéria aplikovala na posuzovanou trestní věc, dospěla k závěru o porušení zásady ne bis in idem ve svém případě. Krajský soud se však podle ní těmito otázkami nezabýval, ačkoli tak učinit měl, a proto vyhodnotil nesprávně i porušení zásady ne bis in idem.

7. Ze shora uvedených důvodů obviněná navrhla, aby Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Brně a aby věc přikázal tomuto soudu k novému projednání a rozhodnutí.

8. K dovolání obviněné M. L. se vyjádřila státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupkyně“). Nejprve zrekapitulovala dovolací námitky obviněné, jež byly bezvýhradně podřazeny pod důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Dále se státní zástupkyně věnovala námitce porušení zásady ne bis in idem, kterou označila za nesprávně podřazenou pod citovaný dovolací důvod, ačkoli přílehavým se jeví spíše důvod podle § 265b odst. 1 písm. e) tr. ř. Obviněná totiž v podstatě namítala, že proti ní bylo vedeno trestní stíhání, ačkoli bylo podle zákona

nepřípustné, což dovodila z ustanovení § 11 odst. 1 písm. m) tr. ř. ve spojení s čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Státní zástupkyně však nesouhlasila s obviněnou a nepovažovala zákaz ne bis in idem za porušený, protože obviněná byla uložena pořádková pokuta za přestupkové jednání vůči konkursnímu soudu, jímž hrubě ztěžovala postup konkursního řízení, tedy za odlišné jednání, než za jaké byla uznána vinnou v trestním řízení. Jeho předmětem byl totiž skutek spočívající v maření a hrubém ztěžování výkonu funkce správce konkursní podstaty, čímž došlo k ohrožení zákonného účelu insolvenčního řízení (v dané věci šlo o konkursní řízení). Podstatou skutku sankcionovaného uložením pořádkové pokuty bylo opakované neuposlechnutí výzev konkursního soudu ke splnění povinnosti plynoucí obviněné z titulu funkce statutárního orgánu úpadce a také způsob, jakým obviněná odmítala splnit svou zákonnou povinnost součinnosti se správcem konkursní podstaty. Tím obviněná podle státní zástupkyně narušila činnost soudu a téměř naplnila skutkovou podstatu přečinu pohrdání soudem podle § 336 písm. c) tr. zákoníku (byl porušen zájem na včasném a řádném projednání věci před soudem a zasažena byla také autorita a vážnost soudu), pouze s ohledem na menší intenzitu společenské škodlivosti bylo vůči ní použito mírnější opatření ve smyslu § 53 odst. 1 o. s. ř. Zjevně tedy svým závadným vystupováním vůči konkursnímu soudu obviněná způsobila následek odlišný od svého protiprávního jednání ve vztahu ke správci konkursní podstaty. Odlišnost následku každého z uvedených rušivých zásahů obviněné pak podle státní zástupkyně vyplývá již ze specifického způsobu naplňování účelu insolvenčního zákona (resp. ZKV) jak ze strany konkursního soudu, tak ze strany správce konkursní podstaty. Protože tedy státní zástupkyně neshledala shodu v jednání ani v následku, nemohla podle jejího názoru obviněná důvodně vytýkat nesprávnou aplikaci zásady ne bis in idem, jak správně konstatoval také odvolací soud.

9. Státní zástupkyně se dále vyjádřila k vytýkané vadě napadeného rozhodnutí spočívající v jiném nesprávném hmotněprávním posouzení, které se týkalo vyhodnocení předběžné otázky, zda požadavek správce konkursní podstaty na předložení seznamu akcionářů úpadce byl z hlediska právních předpisů upravujících konkursní řízení zákonný, a pokud ano, zda nevyhovění této výzvě mohlo ohrozit účel tohoto řízení. Státní zástupkyně akceptovala uvedenou výhradu jako námitku odpovídající zvolenému důvodu dovolání, ale považovala ji za neopodstatněnou. Přitom poukázala na ustanovení § 1 odst. 1 a § 17 ZKV, z nichž obviněná jako statutárnímu orgánu úpadce plynula přímo ze zákona povinnost součinnosti se správcem konkursní podstaty, a proto státní zástupkyně nepovažovala za nutné, aby soudy hodnotily otázku zákonnosti jeho požadavku ve smyslu § 9 odst. 1 tr. ř., jak nepřípadně obviněná požadovala. Ani otázku, zda předmětné akcie náležely do konkursní podstaty úpadce, nemusely podle státní zástupkyně soudy posuzovat jako předběžnou otázku, neboť její vyřešení nemá vliv na splnění, resp. nesplnění zákonné povinnosti obviněné podle § 17 ZKV s přihlédnutím k § 19 ZKV, jež upravují postup při pochybnostech, zda věc nebo majetková hodnota náleží do konkursní podstaty.

10. Námitky ohledně rozporů ve výpovědi svědka M. Ch. státní zástupkyně označila za skutkové, neboť překročily meze deklarovaného dovolacího důvodu. Naopak zdůraznila význam jeho vysvětlení zejména ve vztahu ke způsobu, jakým obviněná mařila výkon jeho funkce správce konkursní podstaty.

11. Závěrem svého vyjádření státní zástupkyně navrhla, aby Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl dovolání obviněné jako zjevně neopodstatněné.

12. Vyjádření státní zástupkyně bylo zasláno obviněné k případné replice, na což obviněná reagovala prostřednictvím svého obhájce podáním ze dne 15. 4. 2019. V něm se zejména ohradila proti příliš formalistickému přístupu státní zástupkyně, která neshledala totožnost v jednání mezi skutkem, za něj jí byla uložena pořádková pokuta, a tím, který je předmětem obžaloby. Obviněná zdůraznila, že nebylo podstatné, zda nerespektovala výzvu soudu nebo správce konkursní podstaty, ale to, že předmětem výzev obou těchto subjektů bylo předložení seznamu akcionářů emitenta - obchodní

společnosti I., jehož cílem mělo být získání téže informace pro účely insolvenčního řízení. Následek se podle názoru obviněné v obou případech rovněž shodoval, a to i přes odlišnou formulaci v § 53 o. s. ř. (hrubé ztížení postupu řízení) a v § 225 tr. zákoníku (ohrožení účelu řízení).

13. Dále bylo podle obviněné vyloučeno, aby její jednání mohlo ohrozit účel insolvenčního řízení, neboť žádná obchodní společnost nemůže vlastnit sama sebe, což soudy obou stupňů zcela pominuly a postupovaly v rozporu s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. [5 Tdo 1183/2013](#).

14. Vzhledem k okolnostem uvedeným ve své replice k vyjádření státní zástupkyně a také v dovolání je obviněná přesvědčena, že jsou dány důvody pro zrušení rozsudku odvolacího soudu, což navrhovala již v dovolání.

III. Posouzení důvodnosti dovolání

a) K námitce nezákonnosti výzvy insolvenčního správce

15. Nejvyšší soud úvodem připomíná, že přečinu porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo v insolvenčním řízení maří nebo hrubě ztěžuje výkon funkce insolvenčního správce, a tím ohrozí účel insolvenčního řízení. Jeho podstatou je takové jednání (nejen dlužníka), které buď zcela brání tomu, aby byly náležitě uspořádány majetkové vztahy dlužníka, který je v úpadku, k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem, nebo alespoň ztěžuje dosažení tohoto cíle. Objektem zmíněného přečinu je zájem na řádném výkonu funkce insolvenčního správce (v daném případě rozuměj též „správce konkursní podstaty“ – viz § 128 odst. 1 tr. zákoníku) při výkonu práv a povinností v souvislosti s insolvenčním řízením (v dané věci rozuměj „konkursní řízení“ – viz § 128 odst. 2 tr. zákoníku), a tím v konečném důsledku na náležitém uspořádání majetkových poměrů dlužníka, který je v úpadku. Nepřímo se tak chrání i majetková práva věřitelů takového dlužníka. Mařit výkon funkce správce znamená usilovat o znemožnění výkonu takové funkce v době, kdy má být splněna. V důsledku jednání pachatele tedy dochází k tomu, že insolvenční správce nemůže ve stanovené době a na daném místě vykonat ty úkony insolvenčního řízení, které mu ukládá zákon nebo rozhodnutí insolvenčního (rozuměj též „konkursního“) soudu. Jednání pachatele nemusí zcela zmařit výkon funkce správce, ale postačí, je-li k tomu způsobilé (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 6. 2006, sp. zn. [5 Tdo 636/2006](#), uveřejněné jako rozhodnutí č. 36/2007-II. Sb. rozh. tr.). Za hrubé ztěžování výkonu funkce insolvenčního správce lze považovat takové jednání pachatele, kterým vytvoří podmínky, v důsledku nichž je třeba k výkonu funkce insolvenčního správce vynaložit podstatně více energie, času a prostředků, než by jinak bylo nutné. Účel insolvenčního řízení ohrožuje takové jednání pachatele, jímž maří nebo hrubě ztěžuje výkon funkce insolvenčního správce a v důsledku kterého nelze náležitě uspořádat majetkové vztahy dlužníka k dalším osobám, zejména věřitelům, nebo nelze dosáhnout co nejvyššího a poměrného uspokojení dlužníkových věřitelů anebo jsou jinak porušeny zásady insolvenčního řízení (viz ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 2256 a násl.).

16. Obviněná M. L. vytkla napadenému rozhodnutí vadu spočívající v jiném nesprávném hmotněprávním posouzení, a to konkrétně požadavku správce konkursní podstaty, aby mu předložila seznam všech akcionářů obchodní společnosti I. Domnívala se, že pro takový postup neměl správce oporu v zákoně, neboť výzva se netýkala majetku náležejícího do konkursní podstaty. Tuto skutečnost měly soudy posoudit jako předběžnou otázku, ale neučinily tak. Jak zjistil Nejvyšší soud, uvedené výhrady nemohly v dovolacím řízení obstát.

17. V rámci své dovolací argumentace obviněná citovala ustanovení § 9d a § 9e ZKV, přičemž zákon o konkursu a vyrovnání byl s účinností od 1. 1. 2008 nahrazen zákonem č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), nyní ve znění pozdějších předpisů (dále jen ve zkratce „insolvenční zákon“). Podle přechodného ustanovení § 432 odst. 1 insolvenčního zákona se pro

konkursní a vyrovnací řízení zahájená před účinností tohoto zákona použijí dosavadní právní předpisy, jež se týkají povinnosti k součinnosti poskytované třetími osobami – orgány státní správy, bankami a dalšími orgány a osobami uvedenými v § 9d odst. 1 ZKV. Z trestního spisu lze zjistit, že obviněná byla dne 29. 4. 2015 právě podle posledně označeného ustanovení insolvenčního zákona vyzvána správcem konkursní podstaty k součinnosti, avšak nutno dodat, že se tak stalo ve spojení s ustanovením § 266 odst. 2 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů, a ustanoveními § 2, § 16 a § 117 odst. 1 písm. j) zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, neboť byla osobou, která vedla evidenci akcionářů. V podání ze dne 30. 11. 2015, jímž správce reagoval na její odmítnutí splnit předchozí výzvu, byla obviněná jako statutární ředitelka úpadce rovněž poučena o svých povinnostech vyplývajících z ustanovení § 17 ZKV, zejména poskytnout součinnost správci bez zbytečného odkladu. Šlo konkrétně o povinnost úpadce (k jejímuž splnění tedy byla z pozice statutární ředitelky zavázaná i obviněná) neprodleně sestavit a odevzdat správci seznam majetku a závazků úpadce s uvedením jeho dlužníků, věřitelů i jejich adres, odevzdat správci účetnictví i všechny potřebné doklady a poskytnout mu nutná vysvětlení. Je možné poznamenat, že podle nyní účinného znění § 210 insolvenčního zákona platí, že dlužník je povinen poskytnout insolvenčnímu správci nebo předběžnému správci při zjišťování majetkové podstaty všestrannou součinnost, zejména dbát pokynů insolvenčního správce nebo předběžného správce. Je-li dlužníkem právnická osoba, mají tyto povinnosti její statutární orgány a jejich členové nebo likvidátor, jde-li o právnickou osobu v likvidaci. O povinnosti obviněné k součinnosti se správcem tudíž nemůže být žádných pochyb. Dále je možné připomenout, že správce konkursní podstaty byl ve smyslu § 14a odst. 1 ZKV oprávněn a povinen vykonávat akcionářská práva spojená s akciemi zahrnutými do konkursní podstaty bez zřetele k tomu, zda akcie byly sepsány jako majetek úpadce nebo (ve smyslu § 6 odst. 3 ZKV) jako majetek jiných osob (viz usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 16. 11. 2005, sp. zn. [24 K 15/2004](#), publikované jako rozhodnutí č. 94/2006 Sb. rozh. obč.).

18. Neobstojí tudíž obhajoba obviněné, že akcie nepatřily do konkursní podstaty, a proto nebyla povinna vyhovět požadavku správce konkursní podstaty. Případy, kdy vyvstanou pochyby, zda věc, právo nebo jiná majetková hodnota náleží do konkursní podstaty, řešil § 19 odst. 1 ZKV, podle něhož se v takových situacích věc, právo nebo jiná majetková hodnota zapíše do soupisu konkursní podstaty s poznámkou o nárocích uplatněných jinými osobami anebo s poznámkou o jiných důvodech, které zpochybňují zařazení věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty do soupisu. Soud uloží tomu, kdo uplatňuje námitku, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota neměla být zařazena do soupisu, aby ve lhůtě určené soudem podal žalobu proti správci; v případě, že žaloba není včas podána, má se za to, že věc, právo nebo jiná majetková hodnota je do soupisu pojata oprávněně (§ 19 odst. 2 ZKV). Ostatně na možnost využít vylučovací žalobu odkázal Ústavní soud stěžovatele M. G., akcionáře obchodní společnosti I., který se v zastoupení JUDr. J. N. (obhájce obviněné v dovolacím řízení) domáhal u Ústavního soudu zrušení usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 17. 5. 2016, sp. zn. 39 (10) K 18/2002, jímž krajský soud udělil pokyn správci konkursní podstaty, aby neprodleně zapsal 100 % akcií úpadce – obchodní společnosti I. do konkursní podstaty (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 4. 10. 2016, sp. zn. [II. ÚS 2342/16](#), jímž byla zamítnuta ústavní stížnost stěžovatele, které založené v trestním spisu, takže se s ním mohla seznámit i obviněná, a její obhájce JUDr. J. N. s ním již seznámen byl jako právní zástupce stěžovatele). Z těchto důvodů nemůže obviněná zpochybňovat skutečnost, zda akcie emitované úpadcem byly zapsány do konkursní podstaty po právu.

19. Nejvyšší soud ve svém stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia ze dne 17. 6. 1998, sp. zn. [Cpjn 19/98](#), uveřejněném pod č. 52/1998 Sb. rozh. obč. kromě jiného uvedl, že správce konkursní podstaty zařadí do soupisu konkursní podstaty každou věc, pohledávku nebo právo mající majetkovou hodnotu, o nichž má za to, že patří nebo mohou patřit do konkursní podstaty, i když je tu pochybnost, zda skutečně patří do konkursní podstaty. Zásadně tedy platí, že jakmile správce konkursní podstaty zahrne určitý majetek (tudíž i akcie) do konkursní podstaty, bez dalšího je to

pouze on, kdo je oprávněn, ale současně i povinen vykonávat akcionářská práva s nimi spojená. Dále Nejvyšší soud připomíná, že správci konkursní podstaty M. Ch. nakonec Krajský soud v Brně dokonce udělil výslovný pokyn sepsat všechny akcie emitované úpadcem do konkursní podstaty, a to usnesením ze dne 17. 5. 2016, sp. zn. 39 (10) K 18/2002, v jehož odůvodnění jednoznačně konstatoval, že jde o pokyn, který směřuje k naplnění účelu konkursního řízení a rovněž k urychlení jeho průběhu (v té době trvalo již 10 let). K takovému úkonu (sepsání akcií do konkursní podstaty úpadce) se váží další povinnosti správce, jež tento nemohl splnit právě pro obstrukční jednání obviněné. Podle § 18 odst. 2 ZKV se do konkursní podstaty zapisují i věci, práva nebo jiné majetkové hodnoty, které nenáleží úpadci (§ 6 odst. 3 ZKV), ale mají být zpeněženy; provedení zápisu do soupisu je správce povinen oznámit jejich vlastníku nebo jiné osobě, která s nimi nakládá. Požadavku, aby držitele akcií obeznámil se zahrnutím akcií do konkursní podstaty, tedy správce nemohl v posuzované věci dostát, protože neměl k dispozici předmětný seznam akcionářů, který obviněná odmítala vydat. Negativní důsledek stíhaného jednání obviněné, tedy opakované neuposlechnutí výzev správce konkursní podstaty, se tudíž projevil nejen ohrožením řádného zjištění majetku náležejícího do konkursní podstaty, ale i ve vztahu k právům třetích osob.

20. Pokud se obviněná v průběhu trestního řízení hájila také tvrzením, že právní úprava obchodních společností (obchodních korporací) nedovoluje, aby akciová společnost vlastnila jí emitované akcie, musel Nejvyšší soud její výhradu odmítnout. Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, účinný od 1. 1. 2014, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obchodních korporacích“), sice v ustanovení § 298 odst. 1 zakazuje akciové společnosti upisování vlastních akcií, avšak počítá s případy nabývání vlastních akcií akciovou společností. V ustanovení § 298 odst. 2 zákona o obchodních korporacích se omezují takové situace na splnění podmínek stanovených v zákoně, a to konkrétně v ustanovení § 301 odst. 1 zákona o obchodních korporacích. Podle něj akciová společnost může sama nebo prostřednictvím jiné osoby jednající vlastním jménem na účet společnosti nabývat vlastní akcie, jen byl-li zcela splacen jejich emisní kurs a jen pokud: a) se na nabytí vlastních akcií usnesla valná hromada, b) nabytí akcií, včetně akcií, které společnost nabyla již dříve a které stále vlastní, a akcií, které na účet společnosti nabyla jiná osoba jednající vlastním jménem, nezpůsobí snížení vlastního kapitálu pod upsaný základní kapitál zvýšený o fondy, které nelze podle tohoto zákona nebo stanov rozdělit mezi akcionáře, a c) společnost má zdroje na vytvoření zvláštního rezervního fondu na vlastní akcie, je-li vytváření tohoto fondu podle § 316 zákona o obchodních korporacích vyžadováno. Akciová společnost může nabývat akcie i bez splnění podmínek uvedených v § 301 až § 303 zákona o obchodních korporacích, a to v tzv. zvláštních případech vymezených v § 306 odst. 1 zákona o obchodních korporacích, tj. za účelem provedení rozhodnutí valné hromady o snížení základního kapitálu, jako univerzální právní nástupce, případně v souvislosti s nabytím závodu nebo jeho části, z důvodu plnění povinnosti stanovené jiným právním předpisem nebo na základě soudního rozhodnutí k ochraně menšinových práv akcionářů, v důsledku neplnění povinnosti akcionáře splatit emisní kurs, nebo v soudní dražbě při výkonu rozhodnutí na vymožení pohledávky proti vlastníku splacených akcií. Obdobné podmínky pro nabývání vlastních akcií akciovou společností upravoval § 161 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, účinného do 31. 12. 2013. Není tedy pravdou, že by bylo vyloučeno, aby akciová společnost nabyla vlastní akcie, byť zjevně nejde o standardní situace a zákon je také podmiňuje např. i omezením trvání na určitou dobu. Ani tato výhrada obviněné proto nemohla mít vliv na její trestní odpovědnost za skutek spočívající v neuposlechnutí výzev správce konkursní podstaty k předložení seznamu akcionářů úpadce.

21. Zbývá doplnit, že obviněná se ve spojitosti s namítanou nezákonností výzvy správce konkursní podstaty ohrazovala zejména proti tomu, že soudy neposoudily tuto otázku jako předběžnou otázku ve smyslu § 9 odst. 1 tr. ř., avšak ani tato námitka nemá opodstatnění. Jak je patrné z trestního spisu, Okresní soud v Jihlavě jako soud prvního stupně v této trestní věci rozhodoval již dvakrát. Jeho první odsuzující rozsudek ze dne 2. 2. 2017, sp. zn. 5 T 130/2016, zrušil Krajský soud v Brně usnesením ze

dne 20. 4. 2017, sp. zn. 7 To 140/2017, zejména z důvodu nedostatečného objasnění okolností významných pro naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty přečinu porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zákoníku. Proto odvolací soud uložil okresnímu soudu, aby v opakovaném hlavním líčení zásadním způsobem doplnil dokazování a řádně vysvětlil jak své skutkové závěry, tak jejich právní posouzení, což se také stalo. Okresní soud se ve svém v pořadí již druhém odsuzujícím rozsudku (uvedeném shora pod bodem 1. tohoto usnesení) zabýval mj. také povahou výzvy správce konkursní podstaty vůči obviněné směřující k předání seznamu akcionářů úpadce - obchodní společnosti I. a shledal, že šlo o legitimní požadavek (viz bod 12. rozsudku soudu prvního stupně). Mimo jiné okresní soud argumentoval nejen výpovědí svědka M. Ch., ale též obsahem příslušných rozhodnutí konkursního soudu, s nimiž se ztotožnil. Tvrzení obviněné, že soud prvního stupně vycházel pouze z rozhodnutí konkursních soudů a otázku zákonnosti požadavku na předložení seznamu akcionářů nepodrobil vlastní úvaze, je tudíž naprosto liché. V odůvodnění rozsudku okresního soudu sice nebylo výslovně uvedeno, že tento soud postupoval podle § 9 odst. 1 tr. ř., materiálně je však třeba jeho posouzení příslušné otázky vztahující se k trestnému jednání obviněné považovat za posuzování předběžné otázky. Obviněnou citované usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. [5 Tdo 1412/2009](#) (uveřejněné pod č. T 1267. v sešitě 64 Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha 2010), nedopadá na tuto trestní věc proto, že se týkalo zákonnosti prohlášení konkursu (zahájení insolvenčního řízení) jako podmínky pro naplnění skutkové podstaty podle § 225 tr. zákoníku, ale i kdyby se zmíněný judikát na ni vztahoval, jako tomu bylo u dalšího usnesení Nejvyššího soudu citovaného obviněnou (ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. [5 Tdo 1183/2013](#), uveřejněného v časopise Trestněprávní revue č. 4/2016, s. 95), nebylo by soudům co vytknout, neboť se dostatečně zabývaly zákonností výzvy správce konkursní podstaty v rámci vlastního hodnocení důkazů a přijaly jednoznačný závěr o správném a zákonu odpovídajícím postupu správce. V posledně citovaném usnesení Nejvyššího soudu je navíc výslovně stanoveno, že pokud pachatel jako statutární orgán úpadce nereagoval na opakované výzvy správce konkursní podstaty ani na výzvy konkursního soudu, naplnil znaky skutkové podstaty přečinu porušení povinnosti v insolvenčním řízení podle § 225 tr. zákoníku, přestože jedním z důvodů tohoto jednání pachatele byla skutečnost, že měl jiný právní názor na možnost zápisu tzv. hráčských práv do konkursní podstaty a že o tom vedl soudní spor na podkladě vylučovací žaloby. Zjevně tedy obviněná použila na svou obhajobu právní názor Nejvyššího soudu svědčící naopak o její trestní odpovědnosti za posuzované jednání, jež se téměř shodovalo s jednáním pachatele v trestní věci řešené před Nejvyšším soudem pod sp. zn. [5 Tdo 1183/2013](#), až na to, že obviněná nevyužila institut vylučovací žaloby (a neučinili tak ani jednotliví akcionáři) a pouze bez dalšího nerespektovala výzvy jak správce konkursní podstaty, tak ani konkursního soudu, a to na základě svého vlastního rozdílného právního názoru. Právní posouzení skutku týkající se zákonného oprávnění správce konkursní podstaty požadovat po obviněné seznam akcionářů úpadce tudíž netrpí vadou, kterou vytýkala obviněná ve svém dovolání.

b) K námitce tzv. extrémního rozporu

22. S námitkou nezákonného požadavku na předložení seznamu akcionářů úzce souvisí také výhrada obviněné, podle níž údajně nastal tzv. extrémní rozpor mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními soudů. Přesněji obviněná zpochybňovala svědeckou výpověď M. Ch., na níž měl podle obviněné soud prvního stupně založit svůj názor o souladu výzvy správce se zákonem. Obviněná však odmítla, že by tato podle ní nelogická a rozporuplná výpověď mohla svědčit o důvodném zapsání akcií do konkursní podstaty úpadce - obchodní společnosti I. Ani s touto námitkou obviněné se však Nejvyšší soud neztotožnil, především však ve své podstatě směřovala proti způsobu hodnocení důkazů soudem, jak přílehavě poznamenala státní zástupkyně ve svém vyjádření k dovolání.

23. Z předchozího výkladu pod body 15. až 21. tohoto usnesení je patrné, že správce konkursní podstaty má za povinnost zapsat do konkursní podstaty veškerý majetek, o němž se lze domnívat, že

náleží úpadci, aniž by bylo nutné mít tuto okolnost prověřenou a postavenou na jistotě. Cílem konkursu a vyrovnání bylo za podmínek stanovených zákonem dosáhnout poměrného uspokojení věřitelů z majetku tvořícího konkursní podstatu (§ 2 odst. 3 ZKV) s tím, že do konkursní podstaty je zahrnut veškerý majetek úpadce v době prohlášení konkursu, o němž to s ohledem na určité okolnosti lze předpokládat, a případné nedostatky v tomto soupisu jsou poté řešeny v rámci tzv. incidenčních sporů. Rozsah i obsah konkursní podstaty se během konkursního řízení často mění, což však nijak neoslabuje povinnost třetích osob jednat v souladu se zákonem o konkursu a vyrovnání včetně povinnosti poskytnout součinnost správci konkursní podstaty. V dané trestní věci bylo správcem konkursní podstaty (na návrh zástupce věřitelů) dokonce soudem uloženo, aby zahrnul veškeré akcie úpadce - obchodní společnosti I. do konkursní podstaty, jak již bylo také zmíněno shora v tomto usnesení (viz jeho bod 19.), tedy zjevně i konkursní soud měl za to, že akcie náleží do konkursní podstaty anebo je to alespoň velmi pravděpodobné, a stejný názor měl i zástupce věřitelů, jenž dal soudu podnět k udělení takového pokynu správci. Obviněná pominula, že správce konkursní podstaty nejprve zahrnul do konkursní podstaty pouze určitou část akcií, zbylé akcie byly předmětem pochybností, jež mohly být vyjasněny při znalosti jejich majitelů a objasnění způsobu jejich nabytí. Zcela důvodně a právem byl vyžadován seznam všech akcionářů, a nikoli pouze některých, což obviněná také vytýkala správci konkursní podstaty. Nejvyšší soud se na rozdíl od obviněné přiklonil k názoru soudů nižších stupňů týkajícímu se hodnocení obsahu výpovědi svědka M. Ch. s tím, že šlo o srozumitelné a především konzistentní vysvětlení bez vnitřních rozporů. Samozřejmě nejen v důsledku déletrvajícího konkursního řízení je třeba posuzovat tímto svědkem předkládané údaje o nakládání s akciemi komplexně a rovněž s ohledem na vývoj řízení o konkursu prohlášeného na majetek úpadce - obchodní společnosti I. Nejvyšší soud proto neshledal obviněnou tvrzené rozpory ve výpovědi svědka M. Ch., posuzoval je však mimo meze dovolacího řízení, neboť podstata těchto námitek přesahuje rámec uplatněného dovolacího důvodu.

c) K námitce porušení zásady „ne bis in idem“

24. Obviněná M. L. se domnívala, že byla potrestána dvakrát za jeden skutek, což zákon nedovoluje. Důrazně poukazovala na shodu jednání, které bylo obsahem výzvy soudu i správce konkursní podstaty, a spočívalo v jejich požadavku předložit seznam akcionářů úpadce - obchodní společnosti I. Zachování totožnosti skutku podle obviněné vyplývalo také ze shodného následku, za nějž považovala ohrožení účelu konkursního řízení (jak u nerespektování výzev správce konkursní podstaty, tak u nesplnění soudem uložené povinnosti). Odvolacímu soudu vytkla, že nezkoumal otázku totožnosti skutku a naplnění tzv. Engel kritérií a nezabýval se ani věcnou a časovou souvislostí trestního a konkursního řízení. Nejvyšší soud shledal, že námitce obviněné vytykající porušení zásady ne bis in idem nelze dát za pravdu.

25. Zásada ne bis in idem, tedy zákaz nového trestního stíhání a potrestání jednoho a téhož pachatele pro tentýž skutek, se uplatní tehdy, když o určitém skutku bylo vyneseno pravomocné rozhodnutí. Základním předpokladem pro její uplatnění je, aby se obě řízení týkala stejného skutku. Na tomto místě Nejvyšší soud pouze stručně podotýká, že v dané věci nejde o zachování totožnosti skutku z hlediska obžalovací zásady, podle níž soud může rozhodovat jen o skutku, který je uveden v žalobním návrhu (§ 220 odst. 1 tr. ř.). Při zkoumání otázky, zda předmětem dvou či více řízení vedených proti téže osobě je totožný skutek, bude tedy vždy nutné zohlednit primárně hmotněprávní problematiku skutku. Z hlediska trestního práva hmotného jde o to, zda popis skutkových okolností, jak je obsažen v dřívějším (pravomocném) rozhodnutí, zahrnuje ve svém souhrnu skutečně všechny okolnosti, pro něž je vedeno další řízení, tedy zda jde o jeden skutek, nebo o dva samostatné skutky. Z hlediska procesních podmínek ke vzniku překážky věci rozhodnuté, jež brání dalšímu (novému) stíhání a potrestání téže osoby, může dojít jen v případech, v nichž i přes částečně rozdílný popis skutku v obou v úvahu přicházejících rozhodnutích je zároveň zřejmé, že jednání uvedené ve výroku jednoho z rozhodnutí bylo alespoň částečně nezbytné (kauzální) ke způsobení trestněprávně

významného následku obsaženého v druhém rozhodnutí. Není-li tomu tak, nelze dovodit vznik překážky věci rozhodnuté, třebaže popis obou skutků obsahuje určité společné rysy (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2002, sp. zn. [5 Tdo 494/2002](#), uveřejněné pod T 497. ve svazku 21 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha 2003). Při posuzování obžalovací zásady tak soudní praxe vychází z výkladu zachování totožnosti skutku jednak s ohledem na jednání a dále ve vztahu k následku. Přijatý soudní výklad je možné stručně charakterizovat tak, že k zachování totožnosti skutku dojde v případech, v nichž je zachována alespoň totožnost jednání nebo totožnost následku; přitom nemusí být jednání nebo následek popsány se všemi skutkovými okolnostmi shodně, postačí shoda částečná; následkem se rozumí porušení individuálního objektu trestného činu v jeho konkrétní podobě, tedy konkrétní následek (porušení určitého jedinečného vztahu – zájmu), nikoli určitý typ následku (viz rozsudek Nejvyššího soudu uveřejněný pod č. [1/1996-I](#). Sb. rozh. tr., dále usnesení Nejvyššího soudu uveřejněné pod č. [21/2010](#) Sb. rozh. tr.).

26. Takové podmínky zkoumání skutku však podle názoru Nejvyššího soudu nebylo ani nutné v nyní posuzované věci hodnotit, a to především z hlediska rozdílné povahy jednání obviněné a účelu sankcí, které jí byly uloženy nejprve usnesením konkursního soudu dne 14. 7. 2015 (pořádková pokuta podle § 53 odst. 1 o. s. ř. ve výši 25 000 Kč za neuposlechnutí opakované výzvy Krajského soudu v Brně a za vystupování obviněné vůči tomuto soudu, které bylo posouzeno jako pohrdavé) a poté rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 11. 8. 2018, sp. zn. 7 To 286/2018, proti němuž směřuje dovolání. Nejvyšší soud považuje za vhodné nejprve stručně popsat skutkové okolnosti, které byly podkladem postihu finanční sankcí ze strany konkursního soudu, a těch, za něž byla odsouzena pro nesoučinnost se správcem konkursní podstaty, protože v zásadě všechny mají vztah k jednomu konkursnímu řízení vedenému ohledně majetku úpadce – obchodní společnosti I. (zřejmě právě proto je obviněná považována také za shodné). Na majetek úpadce – obchodní společnosti I. byl prohlášen konkurs usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4. 9. 2006, sp. zn. 39 (10) K 18/2002, a správcem konkursní podstaty byl jmenován M. Ch., který podáním ze dne 25. 3. 2015 informoval konkursní soud o tom, že do konkursní podstaty zahrnul ke dni 20. 2. 2015 celkem 9 000 kusů kmenových akcií na jméno v listinné podobě, a současně požádal konkursní soud jednak o vyzvání obviněné k podání vylučovací žaloby proti správci ve smyslu § 19 odst. 2 ZKV a podáním ze dne 24. 4. 2015 také o předvolání obviněné jako člena statutárního orgánu úpadce ve smyslu § 17b ZKV. Dále správce vyzval obviněnou M. L. jako statutární ředitelku úpadce k součinnosti a k předložení listinných dokumentů týkajících se akcií úpadce nejprve dne 9. 4. 2015 a vzápětí dne 29. 4. 2015, ta mu však nevyhověla. Vzhledem k tomu správce požádal konkursní soud, aby předložení aktuálního seznamu akcionářů emitenta – obchodní společnosti I. uložil obviněné jako povinnost, což se s poukazem na ustanovení § 12 odst. 2 ZKV stalo usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 4. 5. 2015, sp. zn. 39 (10) K 18/2002. Z citovaného ustanovení totiž vyplývá, že soud při výkonu své dohlédací činnosti rozhoduje o záležitostech, které se týkají průběhu konkursu, a činí opatření nezbytná k zajištění jeho účelu. Na výzvu k podání vylučovací žaloby obviněná reagovala sdělením, že vlastní akcie emitenta – obchodní společnosti I. neexistují, k informativnímu výsledku se ze zdravotních důvodů nedostavila (namísto toho požádala o zaslání otázek v písemné podobě), soudem jí uloženou povinnost poskytnout seznam akcionářů nesplnila s tím, že usnesení považuje s ohledem na jeho nedostatečné odůvodnění za nepřezkoumatelné a že nemůže třetím osobám poskytovat citlivé osobní údaje o majetku osob, jež nejsou účastníky konkursního řízení. Konkursní soud opětovně vyzval obviněnou k předložení seznamu akcionářů usnesením ze dne 9. 6. 2015, sp. zn. 39 (10) K 18/2002, na což odpověděla sdělením, že rozhodnutí soudu nemůže z obdobných důvodů vyhovět (ochrana osobních údajů a chybějící odůvodnění usnesení), ačkoli již v usnesení ze dne 9. 6. 2015 byla konkursním soudem poučena, že toto rozhodnutí nemusí být ve smyslu § 169 odst. 2 o. s. ř. odůvodněno a že každý je podle § 128 o. s. ř. povinen sdělit soudu skutečnosti, které mají význam pro dané řízení. Nato byla obviněné již shora označeným usnesením Krajského soudu ze dne 14. 7. 2015, sp. zn. 39 K (10) K 18/2002, uložena pořádková pokuta ve výši 25 000 Kč. Z jeho odůvodnění jasně

vyplývá, že soud zvolil tento postih proto, že obviněná nedbala výzev soudu, čímž hrubě ztížila postup řízení před konkursním soudem, a rovněž proto, že soudu zaslala podání, které se svým obsahem „blížilo pohrdání soudem“. K odvolání obviněné proti tomuto usnesení o uložení pořádkové pokuty rozhodl Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 31. 3. 2016, sp. zn. 3 Ko 13/2015, tak, že potvrdil usnesení krajského soudu. V mezidobí pak obviněná nevyhověla ani další výzvě správce konkursní podstaty k předložení seznamu akcionářů ze dne 3. 11. 2015.

27. Z uvedeného přehledu o průběhu řízení o konkursu prohlášeném na majetek úpadce - obchodní společnosti I. je tedy evidentní, že konkursní soud ukládal obviněné pořádkovou pokutu za její celkové vystupování vůči němu, tedy jak za nevyhovění opakovaně uložené povinnosti předložit soudu seznam akcionářů emitenta - obchodní společnosti I., tak za způsob, jakým reagovala na usnesení soudu o uložení této povinnosti, neboť neustále tvrdošijně opakovala své stanovisko, že soud byl správně povinen řádně odůvodnit tato rozhodnutí (resp. nesouhlasila s názorem soudu, že šlo o usnesení týkající se vedení řízení bez možnosti opravného prostředku). Dále tvrdila, že nemůže poskytnout požadované údaje s ohledem na zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, a to z pozice správce údajů (jako statutární orgán), jenž je podle § 11 odst. 2 citovaného zákona povinen informovat subjekt údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou jeho osobní údaje zpracovány a komu mohou být zpřístupněny. Přitom právě z podnětu těchto výhrad Krajský soud v Brně ve svém druhém usnesení vyzývajícím obviněnou k předložení seznamu akcionářů ze dne 9. 6. 2015 stručně vysvětlil, že usnesení týkající se vedení řízení nemusí ve smyslu § 169 odst. 2 o. s. ř. obsahovat odůvodnění a že obviněná byla ve smyslu § 128 o. s. ř. povinna na dotaz soudu sdělit skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodnutí s tím, že výpověď může odeprít jen tehdy, kdyby jí způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým. Na chování obviněné nelze pohlížet jinak než jako na zjevně obstrukční a bez respektu k zákonným ustanovením upravujícím průběh konkursního řízení, která stanoví povinnost součinnosti, a to jak s konkursním soudem, za což jí byla uložena pořádková pokuta, tak se správcem konkursní podstaty. Pokuta byla obviněné uložena za její chování a jednání, jehož se dopustila vůči konkursnímu soudu, tedy za to, co již proběhlo, byť tento finanční postih měl pro obviněnou určitý sankční prvek. Na samotné jednání, resp. nesoučinnost vůči správci konkursní podstaty se však pořádková pokuta nevztahovala, byť to byl právě správce konkursní podstaty M. Ch., kdo navrhl konkursnímu soudu uložit obviněné M. L. jako statutárnímu orgánu úpadce povinnost, aby soudu předložila aktuální seznam akcionářů úpadce - obchodní společnosti I. Je třeba odlišit, že jednání obviněné ve vztahu ke správci konkursní podstaty soud nijak nezohledňoval v rámci uložení pořádkové pokuty, nakonec mu to ani nepříslušelo. Postupoval totiž podle § 53 odst. 1 o. s. ř., podle něhož může předseda senátu uložit usnesením pořádkovou pokutu do výše 50 000 Kč tomu, kdo hrubě ztěžuje postup řízení zejména tím, že se nedostaví bez vážného důvodu k soudu nebo neuposlechne příkazu soudu, nebo kdo ruší pořádek, nebo kdo učinil hrubě urážlivé podání anebo nesplnil povinnosti uvedené v § 294, § 295 a § 320ab o. s. ř. Předmětem finančního postihu obviněné ze strany soudu tedy byla reakce na její opakované neuposlechnutí příkazu soudu a postoj, jaký k němu zaujala, s cílem dosáhnout změny v jejím chování vůči soudu a zajistit řádný průběh konkursního řízení do budoucna. Jde, resp. šlo tak o jasné pořádkové opatření soudu proti obstrukčnímu chování obviněné v průběhu konkursního řízení, které přispívalo k jeho již tak neúměrně dlouhému trvání. Zásadní bylo, že se obviněná odmítala podrobit příkazu soudu, který tak vůči ní musel použít pořádkové opatření podle procesního ustanovení, jež dopadá právě na takové případy, neboť je určeno k zajištění řádného průběhu řízení a k působení na účastníky, kteří svým chováním a vystupováním před soudem maří naplnění jeho účelu. Předložení seznamu akcionářů pak bylo obsahem povinnosti uložené obviněné konkursním soudem, jejíž nesplnění je podstatou jejího pořádkového deliktu společně s přezíravým až pohrdavým postojem vůči tomuto soudu. V této souvislosti je vhodné upozornit na určité skutkové podstaty trestných činů zařazené ve zvláštní části trestního zákoníku, podmínkou jejichž spáchání je naopak opakované neuposlechnutí pokynů, výzev či upozornění soudu, případně spojené též s finanční sankcí (pokutou). Tak např. právě u přečinu pohrdání soudem podle § 336 tr. zákoníku jsou v tomto

ustanovení pod písm. a), b) a c) vyjmenovány celkem tři alternativy protiprávního jednání, z nichž kteréhokoli se pachatel musí dopustit opakovaně (viz návěti citovaného ustanovení). Podobně též u přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 4 tr. zákoníku je pro trestní odpovědnost pachatele nezbytné, aby mařil výkon rozhodnutí nebo dohody v občanském soudním řízení poté, co proti němu byla bezvýsledně použita opatření směřující k výkonu rozhodnutí soudu nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí, včetně úpravy styku s dítětem. Přitom mezi tyto mírnější způsoby donucení použitelné k dosažení výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých dětí v občanském soudním řízení vůči osobě, jež nerespektuje vydané rozhodnutí nebo jím uzavřenou dohodu, patří mimo jiné pokuta (viz § 502 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů).

28. Námitce obviněné, která spatřovala shodu v následcích vyvolaných na jedné straně jednáním, které spočívalo v neuposlechnutí příkazu konkursního soudu, a na druhé straně jejím opakovaným odepřením splnit výzvy správce konkursní podstaty k předložení seznamu akcionářů, proto nelze přisvědčit. Jak již bylo zdůrazněno, pokuta uložená konkursním soudem představovala způsob, jak donutit obviněnou chovat se podle příkazu soudu. Sankční povaha tohoto opatření je vedlejším účinkem vynucení určitého zákonem vyžadovaného chování tak, aby mohl být zajištěn řádný průběh konkursního řízení a nebylo bráněno v jeho dokončení. Výzvy správce konkursní podstaty k předložení seznamu akcionářů a jím požadovaná součinnost obviněné měla vést k opatření všech podkladů pro soupis majetku a umožnit jeho následné zpeněžení správcem tak, aby mohlo být dosaženo cíle konkursu a vyrovnání podle § 2 ZKV, tj. poměrného uspokojení věřitelů úpadce z majetku tvořícího konkursní podstatu. Seznam všech akcionářů úpadce měl nepochybně podstatný význam nejen z hlediska plnění povinností akcionáře správcem konkursní podstaty poté, co zahrnul akcie do konkursní podstaty (jde např. již zmíněnou poučovací povinnost podle § 18 odst. 2 ZKV a ochranu majitelů akcií k využití možnosti podání tzv. incidenční žaloby), ale rovněž bylo nutné vyvrátit podezření, že akcie úpadce byly v minulosti zcizeny na základě neúčinných právních úkonů, tudíž by je bylo možné zpeněžit a použít k uspokojení věřitelů spolu s dalším majetkem. K tomu však bylo nezbytné získat právě seznam akcionářů, dát jim možnost případně uplatnit výhrady k soupisu konkursní podstaty v posuzované věci a řádně zjistit rozsah majetku úpadce v době prohlášení konkursu tak, aby z něho či z jeho výtěžku mohli být poměrně uspokojeni věřitelé zcela, nebo alespoň z části. Nejvyšší soud připomíná, že následkem se rozumí porušení individuálního objektu trestného činu v jeho konkrétní podobě, tedy konkrétní následek (porušení určitého jedinečného vztahu - zájmu), nikoli určitý typ následku (viz rozsudek Nejvyššího soudu uveřejněný pod č. 1/1996-I. Sb. rozh. tr.). U přečinu podle § 225 tr. zákoníku je jeho objektem zájem na řádném výkonu funkce insolvenčního správce (správce konkursní podstaty), kterému byla obviněná jako statutární orgán úpadce povinna sestavit a odevzdat seznam nejen veškerého majetku a závazků úpadce, odevzdat účetnictví, ale též všechny potřebné doklady a poskytnout mu nutná vysvětlení, a to bez zbytečného odkladu nejdéle do 30 dnů od prohlášení konkursu (§ 17 ZKV). Od neplnění této povinnosti obviněné vůči správci konkursní podstaty se pak odvíjela neschopnost správce pokračovat řádně v plnění jemu zákonem stanovených povinností poté, co do soupisu konkursní podstaty zahrnul právě akcie emitované úpadcem. Charakter či povaha pořádkové pokuty jsou v souladu s názory právní teorie vykládány podle účelu, k němuž slouží toto procesní opatření, to znamená k zajištění řádného průběhu soudního řízení (viz SCHELLEOVÁ, I. a kol. Civilní proces. 1. vydání. Praha: Eurolex Bohemia, a. s., 2006, s. 234), k umožnění soudu organizovat rychlý a nerušený průběh řízení a prosazovat svou autoritu (viz WINTEROVÁ, A. a kol. Civilní právo procesní. 5. aktualizované vydání, doplněné o předpisy evropského práva. Praha: Linde, a. s., 2008, s. 201). Účelem pořádkové pokuty je zajištění hladkého a důstojného průběhu soudního řízení a zajištění veřejné autority soudu, slouží zpravidla k prosazení a ochraně partikulárních zájmů účastníků řízení na dalším průběhu řízení (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 23. 3. 1994, ve věci Ravensborg proti Švédsku, č. stížnosti 14220/88, dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 1. 2005, sp. zn. [3 Ads 57/2003](#), anebo přiměřeně také článek RICHTER, M. Odpovědnost insolvenčního správce za

protiprávní jednání v insolvenčním řízení z pohledu ne bis in idem, uveřejněný v časopise Trestněprávní revue č. 7-8/2018, s. 169). Pořádková pokuta působí výchovně zejména na povinného, aby neopakoval své jednání (srov. DRÁPAL, L., BUREŠ, J. a kol. Občanský soudní řád I. § 1 až 200za. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 385). Pořádková pokuta má tedy zjevně zajišťovací charakter (má být docíleno zajištění řádného průběhu řízení), a logicky by tudíž měla být ukládána v průběhu určitého typu řízení tak, aby mohla plnit tuto svou zajišťovací funkci, resp. aby mohl být závadný stav napraven. Tomu také odpovídá znění ustanovení § 53 odst. 2 o. s. ř., podle něhož může předseda senátu dodatečně prominout pořádkovou pokutu, jestliže to odůvodňuje pozdější chování toho, jemuž byla uložena. Obviněnou tvrzená shoda v následcích jednání, které vyvolalo uložení pokuty konkursním soudem, a jednání, které spočívalo v neposkytnutí součinnosti správci konkursní podstaty, z uvedených důvodů nepřipadala v úvahu.

29. Vzhledem k tomu, co již bylo uvedeno, je možné souhlasit s právním názorem odvolacího soudu, který v napadeném rozsudku reagoval na shodnou námitku obviněné o porušení zásady ne bis in idem, pokud konstatoval, že v případě postihu za jednání obviněné před konkursním soudem nešlo o totéž jednání, jež je nyní posuzováno v trestním řízení. S ohledem na to Krajský soud v Brně také k odvolání obviněné zúžil popis skutku, vypustil tu část, v níž bylo původně obsaženo obstrukční jednání obviněné ve vztahu ke konkursnímu soudu včetně jí uložené sankce ve formě pořádkové pokuty. Krajský soud také zcela vhodně poukázal na skutečnost, že obviněná pokračovala v nesoučinnosti se správcem konkursní podstaty i po uložení pořádkové pokuty konkursním soudem, neboť neuposlechla ani další výzvu ze dne 3. 11. 2015, jak je popsáno ve výroku o vině v napadeném rozsudku, na rozdíl od v pořadí již čtvrtého písemného vyzvání k poskytnutí součinnosti ze dne 30. 11. 2015, jež podle názoru Nejvyššího soudu správně také mělo být zahrnuto ve skutkové větě (což však již za situace, kdy nejvyšší státní zástupce nepodal dovolání v neprospěch obviněné, a s ohledem na zákaz změny v neprospěch obviněného - reformationis in peius - nelze obviněné přičítat k tíži). Je možné tedy shrnout, že hrubého ztěžování výkonu funkce insolvenčního správce se obviněná M. L. dopouštěla před obstrukčním jednáním vůči konkursnímu soudu, ale i poté. Oběma těmito skutkům nelze upřít zjevnou souvislost, avšak nepřipadá v úvahu je zaměňovat, resp. považovat za totožné jak v jednání, či v následku, jak učinila obviněná v dovolání.

30. Na tomto místě je nutné ještě zdůraznit, že pokud správce konkursní podstaty M. Ch. navrhl konkursnímu soudu, aby využil svého oprávnění ve smyslu § 12 odst. 2 zákona o konkursu a vyrovnání a uložil obviněné jako statutárnímu orgánu úpadce, jenž odmítal uposlechnout jeho výzvy, povinnost předložit seznam akcionářů úpadce (rovněž navrhoval předvolání obviněné k výslechu před konkursním soudem), postupoval nejprve v rámci zákona o konkursu a vyrovnání při využití především jím předvídaných opatření tak, aby předešel případnému trestnímu stíhání obviněné (mimočodem o takovém krajním možném následku byla obviněná poučena v rámci písemné výzvy M. Ch. ze dne 29. 4. 2015). Přitom nebylo vyloučeno, aby se správce konkursní podstaty obrátil přímo na orgány činné v trestním řízení s podezřením na spáchání přečinu podle § 225 tr. zákoníku, a v případě, že by tak učinil, lze předpokládat (byť hypoteticky), že by se obviněná bránila trestnímu stíhání námitkou použití zásady subsidiarity trestní represe ve svůj prospěch. Za takové situace by totiž po marných výzvách k předložení seznamu akcionářů nebyly nejprve využity procesní instituty konkursního řízení včetně uložení pokuty za nesplnění pokynu konkursního soudu, jenž obecně požívá větší autority než správce konkursní podstaty, a jím uložené povinnosti by se většina povinných subjektů snažila vyhovět. Ačkoli jde o velmi zjednodušený úhel pohledu odvolacího soudu na shodnou výhradu obviněné týkající se zásady ne bis in idem v napadeném rozhodnutí, pokud odvolací soud opřel rozdíly skutků o osoby, vůči nimž směřovalo jednání obviněné, nicméně konečný právní závěr je třeba označit za správný. Kromě jiných skutečností, na něž Nejvyšší soud poukázal v předcházejících bodech tohoto usnesení, bylo nutné při zkoumání shody v obou skutcích zohlednit také to, že pořádková pokuta nemá trestněprávní povahu, slouží primárně k vynucení určitého chování vůči soudu a k zajištění řádného průběhu soudního řízení do budoucna, nikoli k potrestání za

již provedené jednání. V dané trestní věci obviněné M. L. tedy ve vztahu k dvojímu potrestání nevyvstala nutnost zkoumání tzv. Engel kritérií, jak se obviněná dožadovala, a tento požadavek obviněné neměl opodstatnění.

31. K výhradě obviněné, týkající se posuzování úzké věcné a časové souvislosti konkursního a trestního řízení, je vhodné upozornit na její nesprávnou interpretaci usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 4. 1. 2017, sp. zn. [15 Tdo 832/2016](#), uveřejněného pod č. 15/2017 Sb. rozh. tr. (ale současně také rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ze dne 15. 11. 2016 ve věci A a B proti Norsku, č. stížností 24130/11 a 29758/11). Podle tvrzení obviněné se v obou citovaných rozhodnutích soudy věnovaly mj. otázce totožnosti skutku s tím, že při naplnění úzké věcné a současně časové souvislosti obou řízení, v nichž byl obviněný stíhán, je nutné dospět k závěru o porušení zásady ne bis in idem. To je však diametrálně odlišný závěr, než k jakému dospěly Evropský soud pro lidská práva (dále též jen „ESLP“) a Nejvyšší soud v citovaných rozhodnutích. Jde o judikáty reagující na případy, v nichž s ohledem na tzv. Engel kritéria nastane situace, kdy jsou vedena dvě trestní řízení proti jednomu obviněnému pro shodný skutek, byť jedno řízení oficiálně nepodléhá trestním předpisům, ale normám jiného právního odvětví. I v takovém případě totiž podle zmíněných rozhodnutí nemusí nutně dojít k porušení zásady ne bis in idem, jestliže je mezi oběma řízeními dostatečně úzká věcná a časová souvislost. Doslova lze citovat z usnesení velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu uveřejněného pod č. [15/2017](#) Sb. rozh. tr.: „Pravomocné rozhodnutí, jímž se končí jedno ze souběžně či postupně vedeného daňového a trestního řízení, která jsou řízeními trestněprávní povahy ve smyslu tzv. Engel kritérií, nevytváří překážku věci rozhodnuté s účinkem ‚ne bis in idem‘, je-li mezi daňovým řízením a trestním řízením nejen dostatečně úzká věcná souvislost, ale současně i souvislost časová.“ Tato rozhodnutí tedy stanoví podmínky, za nichž je akceptovatelné dvojí stíhání a postih i tehdy, pokud jde podle testu tzv. Engel kritérií o dvě trestní stíhání za týž skutek.

32. Nad rámec dovolacího přezkumu lze však konstatovat, že i v případě, kdyby v posuzované trestní věci obviněné přicházelo v úvahu použít tzv. Engel kritérií, muselo by nutně být výsledkem takového postupu zjištění, že v obou předmětných situacích obviněné nešlo o trestní řízení, resp. trestní obvinění, a tudíž by nemohlo dojít k porušení zásady ne bis in idem. V judikatuře Evropského soudu pro lidská práva byla vytvořena tři tzv. Engel kritéria, na jejichž základě by se mělo určit, zda příslušné obvinění je třeba považovat za „trestní“, a to původně ve smyslu čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále také jako „Úmluva“), ale též ve smyslu čl. 7 Protokolu č. 7 k Úmluvě. V právní teorii a soudní praxi se někdy také hovoří o „testu ESLP“. Prvním kritériem je kvalifikace skutku ve vnitrostátním právu, pokud v něm čin není kvalifikován jako trestný (což byl případ pořádkového deliktu obviněné vůči konkursnímu soudu), je třeba hodnotit další dvě kritéria - povahu deliktu a druh a stupeň závažnosti sankce. Konkrétně k povaze pořádkového deliktu, jehož se před konkursním soudem dopustila obviněná M. L., se ESLP vyjadřoval již nespočetněkrát. Ačkoli není jeho přístup vždy zcela jednotný, převažuje v rozhodovací praxi ten, podle něhož se na pořádkové delikty hledí jako na disciplinární delikty, opatření uložená soudy za účelem zajištění řádného průběhu řízení se podobají spíše výkonu disciplinárních pravomocí než uložení trestu za spáchání trestného činu (viz rozsudek ze dne 23. 3. 1994, bod 34., ve věci Ravensborg proti Švédsku, č. stížnosti 14220/88; rozsudek ze dne 31. 5. 2011, body 66. až 69., ve věci Žugić proti Chorvatsku, č. stížnosti 3699/08; rozsudek ze dne 22. 2. 1996, bod 33., ve věci Putz proti Rakousku, č. stížnosti 18892/91; rozsudek ze dne 18. 3. 2003, ve věci Jurík proti Slovensku, č. stížnosti 0237/99; rozsudek ze dne 21. 2. 2002, ve věci Kubli proti Švýcarsku, č. stížnosti 50364/99; rozsudek ze dne 2. 9. 1996, ve věci Veriter proti Francii, č. stížnosti 25308/94, a další). Ústavní soud se sice ve svém nálezu ze dne 30. 11. 2004, sp. zn. [Pl. ÚS 15/04](#), vyhlášeném pod č. 45/2005 Sb., ve vztahu k pořádkovým pokutám ukládaným podle trestního řádu přiklonil k názoru, že pořádkové pokuty jsou zpravidla rozhodnutím o trestním obvinění, avšak podle Nejvyššího soudu citovaný názor by na danou věc nedopadal, a to právě z důvodu hodnocení obou jednání obviněné se

zřetelem na tzv. Engel kritéria. Jednak i sám Ústavní soud užitím výrazu „zpravidla“ připustil výjimky a dále se ve věci návrhu na zrušení ustanovení § 146 odst. 2 tr. ř. zabýval především pořádkovou pokutou ukládanou jinými orgány činnými v trestním řízení než soudem s tím, že osoby povinné k placení pokuty neměly možnost projednání odvolání nezávislým a nestranným soudem. O takový případ však u obviněné nešlo, neboť jí byla uložena pořádková pokuta konkursním soudem, proti jehož usnesení se mohla odvolat k nadřízenému soudu, čehož také využila. Svou povahou tedy protiprávní jednání obviněné, jímž narušovala průběh konkursního řízení, neodpovídalo trestnímu deliktu, ale pořádkovému deliktu, za který jí byla uložena sankce, jež má bezesporu preventivně-represivní účel, což podle literatury také představuje hledisko, které je třeba zkoumat v souvislosti s druhým z tzv. Engel kritérií (viz KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 578).

33. Nicméně třetí kritérium, tedy druh a závažnost sankce, kterou bylo možné v daném případě uložit za konkrétní delikt, teoreticky může ve výsledku převážit hodnocení ve prospěch trestní povahy deliktu. Ovšem ani toto třetí hledisko podle názoru Nejvyššího soudu zdaleka nedosahovalo v posuzované věci omezení práv obviněné v takové intenzitě, aby pořádkovou pokutu bylo možné srovnávat s trestní sankcí. Obviněná byla za nesplnění příkazu soudu a za nevhodné chování před konkursním soudem vystavena hrozbě pořádkové pokuty až do částky 50 000 Kč, ve skutečnosti jí byla uložena ve výši 25 000 Kč, tedy v polovině maximální sazby. Současně je třeba vzít v úvahu, že tato sankce upravená v občanském soudním řádu se neneviduje v žádném veřejném registru obdobnému rejstříku trestů a že v případě nezaplacení pokuty ji nelze přeměnit na trest odnětí svobody, pouze vymáhat. Veškerá uvedená hlediska včetně maximální výměry pořádkové pokuty, kterou byla obviněná ohrožena, vedou k jednoznačnému závěru, že její postih v rámci konkursního řízení neměl trestní charakter (viz judikatura ESLP citovaná pod bodem 32. tohoto usnesení). Naopak uložení pořádkové pokuty směřovalo k zajištění hladkého průběhu řízení o konkursu, aniž by však obviněná splnila svou povinnost, což také vypovídá o tom, že ji sama obviněná nepovažovala za natolik závažnou, aby ji respektovala.

34. Obviněná v dovolání spojovala porušení zásady ne bis in idem se sankcí, jež jí byla uložena jak konkursním, tak trestním soudem podle jejího přesvědčení za stejné jednání, což zmíněná zásada zakazuje. Nejvyšší soud však podotýká, že tato zásada se vztahuje nejen na dvojí potrestání, ale také již na samotné řízení, resp. „trestní“ stíhání (viz např. rozsudek ESLP ze dne 29. 5. 2001, ve věci Franz Fischer proti Rakousku, č. stížnosti 37950/97, a rozsudek téhož soudu ze dne 10. 2. 2009, bod 110., ve věci Sergey Zolotukhin proti Rusku, č. stížnosti 14939/03). Zhodnocení otázky, zda na civilní, správní či jiný typ řízení odlišný od trestního řízení je nutné pohlížet jako na „trestní“, lze učinit až po aplikaci tzv. Engel kritérií. Ze skutkových okolností zjištěných v trestní věci obviněné M. L. vyplývá, že proti ní bylo od 14. 3. 2016 (resp. od 24. 3. 2016, kdy si převzala usnesení o zahájení trestního stíhání) vedeno trestní stíhání pro spáchání skutku, jehož podstatou je neposkytování součinnosti správci konkursní podstaty úpadce – obchodní společnosti I., které mimo jiné záleželo v tom, že obviněná odmítala předložit seznam akcionářů úpadce. S ohledem na výklad v předchozích bodech 32. a 33. tohoto usnesení, v nichž bylo vysvětleno, z jakých důvodů nemá usnesení o uložení pořádkové pokuty obviněné, a to ani po aplikaci tzv. Engel kritérií, povahu trestního rozhodnutí, tak Nejvyšší soud ve shodě se soudy nižších stupňů dospěl k jednoznačnému závěru, že vůči obviněné neproběhla dvě trestní řízení o tomtéž skutku, a nebyla tudíž porušena zásada ne bis in idem. Pouze pro úplnost Nejvyšší soud ještě připomíná variantu dvojího trestního stíhání ve smyslu tzv. Engel kritérií. V tom případě by teprve nastoupilo zkoumání existence předpokladů úzké věcné a časové souvislosti mezi oběma řízeními, jak se obviněná domáhala v dovolání. To však dovolací soud dodává jen v reakci na uvedenou výhradu obviněné, neboť potřeba tohoto zkoumání v dané věci nenastala.

IV. Závěrečné shrnutí

35. Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší soud na podkladě trestního spisu podle § 265i odst. 1 písm.

e) tr. ř. odmítl dovolání obviněné M. L. jako zjevně neopodstatněné, aniž by přezkoumával zákonnost a odůvodněnost napadeného rozhodnutí a správnost řízení mu předcházejícího.